Пролетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 96 (7657) | Нядзеля, 28 мая 1944 г. | Цана 20 к.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Хутчэй закончыць сяўбу ільну

Калгасныя палеткі Совецкай Беларусі да Айчыннай вайны ў значнай меры засяваліся ільном. У калгасах былі сотні выдатных майстроў ільнаводства, якімі законна ганарылася наша рэспубліка. Лён прыносіў калгасам славу і багацце, дзяржаве—каштоўную сыравіну.

Нямецка-фашысцкія акупанты нанеслі ільнаводству, як і ўсім галінам сельскай гаспадаркі, велізарныя страты. Цяпер перад аднаўленымі калгасамі вызваленых раёнаў нашай рэспублікі стаіць вялікая задача—поўнасцю аднавіць соцыялістычнае ільнаводства.

Партыя і ўрад заўсёды аддавалі і аддаюць многа ўвагі ільнаводству. Цяпер, у дні вайны з нямецкімі захопнікамі, лён набывае яшчэ большае значэнне. Для выпрацоўкі розных тканін, для патрэб Чырвонай Арміі трэба даваць як мага больш добраякаснага ільнавалакна.

Саюзны ўрад аказвае вялікую дапамогу ў аднаўленні ільнаводства ў вызваленых калгасах БССР. Сюды завезена 1.500 тон ільнасемя. Гэту дапамогу дзяржавы трэба скарыстаць для хутчэйшага правядзення сяўбы ільну, для поўнага аднаўлення ільнаводства ў Беларусі.

Аднак, сяўба гэтай важнейшай тэхнічнай культуры ў радзе раёнаў недапушчальна зацягваецца. На 25 мая калгасы Гомельскай вобласці план сяўбы ільну выканалі толькі на 46,4 процанта. На другіх-жа абласцях засеяна яшчэ менш.

Моцная працоўная дысцыпліна, правільная арганізацыя працы—вось што перш за ўсё вырашае поспех усіх палявых работ у тым ліку і своечасовае выкананне плана сяўбы ільну. Нажаль, з некаторых месц паступаюць сігналы аб грубых парушэннях працоўнай дысцыпліны ў радзе калгасаў. Водзяцца яшчэ лодыры, асобы, якія не адчуваюць сваю адказнасць перад дзяржавай за своечасовае правядзенне сяўбы. Без належных прычын яны часам зусім не выходзяць на работу, разлагаючы працоўную дысцыпліну ў калгасе.

Трэба неадкладна ўстанавіць цвёрдую працоўную дысцыпліну ў кожным калгасе. Гэтага патрабуе Радзіма, гэтага патрабуе падаўляючая большасць калгаснікаў, якія самаадданна працуюць на аднаўленні разбуранай ворагам гаспадаркі.

Патрэбна ў бліжэйшыя 2—3 дні наверстаць упушчанае. Спасылкі на адсутнасць ільносемя—беспадстаўныя. Да гэтага часу ў Палескай, Магілеўскай і Віцебскай абласцях завезенае ільносемя рэалізавана толькі ад 10 да 30 процантаў. Недапушчальная марудлівасць у выкананні плана сяўбы ільну тлумачыцца бясспрэчна тым, што совецкія і партыйныя арганізацыі і асабліва работнікі зямельных органаў некаторых раёнаў і абласцей пусцілі на самацёк гэтую важнейшую справу.

Там, дзе былі праяўлены клопаты аб аднаўленні ільнаводства, дасягнуты нядрэнныя вынікі. Так, калгасы Рэчыцкага раёна план сяўбы ільну выканалі на 73,3 проц., Уваравіцкага — на 68 проц. Па Уваравіцкаму раёну такія калгасы, як імені Кірава, «Чырвоны маяк», «Вольная праца» і іншыя, даўно засеялі лён і цяпер рыхтуюцца да яго падкормкі, праполкі.

Лён—культура працаёмкая. Каб дабіцца высокага ўраджаю ільновалакна і ільносемя, трэба адводзіць пад яго ўчасткі з лепшымі папярэднікамі. Усе пасевы ільну абавязкова павінны быць замацаваны за звеннямі, якія на ўвесь перыяд—ад сяўбы да ўборкі—павінны наладзіць добры догляд за пасевамі.

Марудзіць з сяўбой ільну нельга. Кіраўнікі партыйных і совецкіх арганізацый абласцей і раёнаў, работнікі зямельных органаў, старшыні тых калгасаў, дзе яшчэ не закончана сяўба ільну, павінны арганізаваць справу так, каб поўнасцю выканаць план сяўбы гэтай важнейшай тэхнічнай культуры. Мы павінны даць прамысловасці дастатковую колькасць ільнапрадукцыі, каб наша Чырвоная Армія была забяспечана і аснашчана ўсім неабходным для поўнага разгрому ворага.

Тарфянікі перавыконваюць нормы

На торфзаводзе «Большэвік» разгарнулася здабыча торфу. На 25 мая на тарфяныя палі выйшлі сотні рабочых. З першых дзён сезона тарфянікі змагаюцца за перавыкананне норм выпрацоўкі. Сярод лепшых стаханаўцаў па здабычы—Анна Белкіна, Ксенія Даніленка, Елена Жукава, Іван Кіслоў, Валя Рамашкевіч, Галіна Лапіцкая, Таццяна Курачэнка. Усе яны сістэматычна перавыконваюць вытворчыя нормы.

На трэцім участку завода па паўтары нормы даюць тт. Тузава, Сычова, Зайцава і іншыя. На 213 процантаў выконвае заданне на штабялёўцы торфу брыгада тав. Клапкова, у паўтары разы перавыконвае дзённы план брыгада тав. Галузы.

На 25 мая месячны план здабычы торфу заводам быў выканан на 73 процанты. Калектыў завода змагаецца за тое, каб закончыць месячны план з перавыкананнем.

Ад Совецкага Інформбюро

З АПЕРАТЫЎНАЙ ЗВОДКІ ЗА 27 МАЯ

На працягу 27 мая на франтах істотных змен не адбылося.

За 26 мая ў паветраных баях і агнём зянітнай артылерыі збіта 30 самалётаў праціўніка.

* * *

УДАРЫ НАШЫХ САМАЛЁТАЎ-ТАРПЕДАНОСЦАЎ ПА ТРАНСПАРТАХ ПРАЦІЎНІКА

У ноч на 27 мая самалёты-тарпеданосцы Чырвонасцяжнага Балтыйскага флота наносілі ўдары па транспартах праціўніка. У выніку дзеянняў тарпеданосцаў у Рыжскім заліве патоплены два вялікія нямецкія транспарты. Апрача таго, два транспарты праціўніка водазмяшчэннем у 7 тысяч тон патоплены ў Фінскім заліве.

* * *

26 мая 70 самалётаў праціўніка спрабавалі зрабіць налёт на адзін з аб'ектаў нашага флота ў Фінскім заліве. Сустрэтыя совецкімі знішчальнікамі нямецкія самалёты былі рассеяны і скінулі бомбы ў мора. У паветраных баях нашы лётчыкі збілі 20 самалётаў праціўніка, з іх 11 бамбардыроўшчыкаў і 9 знішчальнікаў. Два нашых самалёты не вярнуліся на свае аэрадромы.

* * *

На поўдзень ад горада Ціраспаль атрад совецкіх разведчыкаў ноччу пранік у размяшчэнне праціўніка. Нечакана ўварваўшыся ў нямецкія траншэі нашы разведчыкі гранатамі і ў рукапашнай схватцы вынішчылі больш 40 гітлераўцаў. Захапіўшы 6 кулямётаў і двух палонных разведчыкі вярнуліся ў сваю часць. На другіх участках артылерысты і мінамётчыкі вялі агонь па выяўленых цэлях праціўніка. Разбурана 8 нямецкіх дзотаў і бліндажоў, знішчана некалькі кулямётных кропак і дзве артылерыйскія батарэі праціўніка.

Снайперы Н-скай часці штодзённа высочваюць і знішчаюць варожых салдат і афіцэраў. Снайпер тав. Даніленка за час свайго прабывання на Днястры забіў 34 гітлераўцы. Снайперы тт. Латышоў і Канстанцінаў за два апошнія дні знішчылі па 4 немцы кожны.

* * *

На паўднёвы ўсход ад горада Станіслаў падраздзяленні Н-скай часці адбілі атаку нямецкай пяхоты і знішчылі дзве роты гітлераўцаў. На другім участку праціўнік прадпрыняў разведку боем. Нашы байцы сустрэлі немцаў моцным ружэйна - кулямётным агнём і прымусілі іх паспешна адступіць. На полі бою засталося да 100 забітых салдат і афіцэраў праціўніка. Совецкія разведчыкі ўстанавілі, што немцы сканцэнтравалі ў лагчыне 10 танкаў. Шэсць мінёраў на чале з лейтэнантам Султанаевым ноччу скрытна праніклі ў размяшчэнне праціўніка і замініравалі лагчыну. На світанні на пастаўленых мінах падарваўся галаўны нямецкі танк.

* * *

На паўднёвы ўсход ад горада Віцебск батальён нямецкай пяхоты пры падтрымцы артылерыйска-мінамётнага агню, атакаваў наша падраздзяленне, якое абараняла адну вышыню. Цаной значных страт праціўніку ўдалося заняць грэбень вышыні. Увечары совецкія байцы імклівым ударам апракінулі гітлераўцаў і аднавілі становішча. На полі бою засталося да 300 варожых трупаў. Захоплены трафеі і палонныя.

Па Совецкаму Саюзу

ПЕРАД ПУСКАМ СТАЛІНГРАДСКАГА ТРАКТАРНАГА ЗАВОДА

На Сталінградскім трактарным заводзе — гарачыя прадпускавыя дні. Заводскі калектыў мабілізаваў усе сілы, каб датэрмінова, да 17 чэрвеня, калі споўніцца чатырнаццацігоддзе завода, з канвеера сыйшлі першыя машыны.

У цэхах кіпіць напружаная работа. Пачалася ўжо зборка матораў, пушчана палова паточных ліній. Растуць запасы апрацаваных дэталей.

ПАВЯЛІЧВАЕЦЦА ВЫПУСК ЧОРНАЙ МЕТАЛУРГІІ

Чорная металургія Совецкага Саюза працягвае павялічваць выпуск метала. За 20 дзён мая ў параўнанні з адпаведным месяцам мінулага года выдана на 26 процантаў больш чыгуна, на 24 проценты—сталі, на 14 процантаў—пракату і жалезнай руды, на 39 процантаў—кокса.

Ініцыятары ўсесаюзнага спаборніцтва металургаў — рабочыя кузнецкага металургічнага завода перавыканалі праграму за 20 дзён мая па ўсяму металургічнаму цыклу.

НА ЗДЫМКУ: Галіна Быбіна— токар Н-скага завода. Абслугоўваючы два варштаты, яна выпрацоўвае на кожным па паўтары нормы.

Фото **Б. Шуманова.** (Фотахроніка ТАСС).

ВЫКАНАЛІ ПОЎГАДОВЫ ПЛАН МЯСАПАСТАВАК

Калгасы Казахстана выканалі поўгадовы план паставак мяса дзяржаве. Перадавая Карагандзінская вобласць выканала гадавое заданне на 80 проц.

СОЎГАСЫ ТАМБОЎШЧЫНЫ ВЫКАНАЛІ ПЛАН ВЕСНАВОЙ СЯЎБЫ

Зернавыя і жывёлагадоўчыя соўгасы Тамбоўскай вобласці на месяц раней мінулагодняга выканалі дзяржаўны план сяўбы яравых культур. Працягваецца звышпланавая сяўба.

ДВУХСОТГОДДЗЕ ЗОЛАТАПРАМЫСЛОВАСЦІ НА УРАЛЕ

У маі будучага года споўніцца 200 год існавання золатапрамысловасці на Урале. Вясной 1745 года недалёка ад Екацярынбурга быў пабудаваны Бярозаўскі завод.

Для правядзення юбілею ў Свярдлоўску створана аргбюро. Рыхтуюцца да друку два вялікія зборнікі навукова-мастацкіх артыкулаў і гістарычных дакументаў, якія асвятляюць развіццё здабычы золата на Урале.

НОВЫЯ МЕСЦАНАРАДЖЭННІ НАФТЫ У ГРУЗІІ

Вялікая работа праводзіцца ў гэтым годзе па вывучэнню нафтавых багаццяў Грузіі. На нядаўна адкрытым месцанараджэнні Млашыс-Хеві пабудавана буравая, заканчваецца мантаж абсталявання.

Пра звенні, якія не існуюць

За вёскаю, на пакацістым узгоркавым полі, калгасніцы раскідаюць гной. Тут-жа следам за аратымі жанчыны садзяць бульбу. На невялікім параўнальна кавалачку поля людзей працуе так многа, што ад іх аж стракаціць у ваччу.

— Якая брыгада?—пытае сакратар райкома партыі тав. Духвалаў.

— Усе брыгады,—адказваюць.

— Як гэта?

— Вельмі проста... Спачатку пасеем, а потым падзелім участкі па брыгадах.

Чалавек, які сказаў гэтыя словы, адрэкамендаваўся брыгадзірам першай брыгады калгаса «Пролетарый», Жалезніцкага сельсовета, Дзмітрый Флейшнер. Неўзабаве з «казою» у руках падыйшла да нас Соня Гатальская—брыгадзір трэцяй брыгады. Мы ведалі, што ў калгасе чатыры паляводчыя брыгады, таму пацікавіліся пра астатніх двух брыгадзіраў.

— У адлучцы, — адказаў Флейшнер. —Мы тут ужо з Соняй наглядаем за ўсімі.

— Чаму-ж гэта вы працуеце скопам, хіба брыгады сваіх участкаў не маюць?

— Участкі ёсць, толькі вось як атрымліваецца...

Па дарозе ў вёску мы сустрэлі старшыню арцелі Якава Лукоўскага. Разгаварыліся. Ён аказаўся з тых старшынь, якія без рахункавода не могуць адказаць ні на адно пытанне. Ён не ведае, колькі ў калгасе пасеяна, колькі трэба яшчэ сеяць.

— Што-ж ты ведаеш у такім выпадку? — пытае яго сакратар райкома.

— Ды тут галава ад усяго закруціцца, — кажа старшыня. — Сельсовет просіць хутчэй скласці спіскі звенняў.

— Якіх звенняў, калі ты з брыгадамі парадку не навядзеш, паглядзі, як у цябе працуюць. Пры такой арганізацыі працы вы будзеце сеяць, напэўна, да восені.

Са 150 гектараў бульбы ў калгасе не пасаджана яшчэ і трэцяя частка. Не прыступлена да падрыхтоўкі глебы пад познія культуры. А калгас мае ўсе магчымасці сяўбу праводзіць значна хутчэй. На 400 гектараў яравога кліну тут ёсць 58 рабочых коней, ёсць дастатковая колькасць працаздольных людзей, якія, па заяве старшыні і брыгадзіраў, працуюць добра. 7 гектараў калгаснікі ўскапалі рыдлёўкамі, цяпер ускапваюць 20 гектараў ляда. Але праўленне калгаса нічога не робіць, каб правільна арганізаваць працу калгаснікаў, умела скарыстаць цягло. Сяўба ў калгасе зацягваецца, а старшыня толькі цяпер збіраецца складаць спіскі звенняў, відаць, толькі для таго, каб яны лічыліся на паперы і было чым апраўдвацца перад раённымі арганізацыямі.

У пошуках звенняў (да рэчы, раённыя арганізацыі лічаць, што яны існуюць у калгасах) нам прышлося пабываць у многіх калгасах Хізаўскага, Жалезніцкага, Стаўбунскага, Рэчкаўскага сельсоветаў, але звенняў мы не знайшлі. У радзе калгасаў звенні «існуюць», але толькі на паперы.

У многіх кіраўнікоў калгасаў вельмі туманнае ўяўленне аб звеннях. Старшыня калгаса «Шлях да соцыялізма», Ухоўскага сельсовета, Арцём Харашуноў гаворыць:

— Душэўна гавару вам, што звенні ў нашым калгасе ёсць, напрыклад, такія як плугавікоў, баранавальшчыкаў.

Старшыні калгаса падрабязна растлумачылі, якім павінна быць вытворчае звяно ў брыгадзе.

— Калі-б пра гэта хто толкам растлумачыў! Чаму-б мы не стварылі такіх звенняў. Яно-б тады было лягчэй працаваць і мне і брыгадзірам...

Андрэй Харашуноў хоць пажылы годамі, але, як кіраўнік калгаса, малады. Яму, як многім іншым калгаснікам, вылучаным на кіруючую калгасную працу, неабходна штодзённая дапамога. Нажаль, такую дапамогу не заўсёды атрымліваюць маладыя кіраўнікі калгасаў у Свяцілавіцкім раёне. Іменна гэтым і тлумачыцца, што ў многіх калгасах раёна дрэнна арганізавана праца калгаснікаў, яны па-сапраўднаму не мабілізаваны на хуткае правядзенне веснавой сяўбы.

Мікола ВІШНЕЎСКІ.

Свяцілавічы. **(Наш спец. кар.).**

Брыгада Марыі Семянковай

Брыгада Марыі Семянковай з калгаса «Другая пяцігодка» у кароткія тэрміны закончыла сяўбу каласавых, тэхнічных культур і пасадку бульбы на плошчы 87 гектараў. Звыш плана засеяна 6,5 гектара тэхнічных культур і пасаджана 5 гектараў бульбы.

Такіх выдатных поспехаў брыгада дабілася на аснове шырока разгорнутага соцспаборніцтва. Калгасніца Марыя Шчупкова на пары коней штодзённа ўзорвае 0,65—0,70 гектара, калгаснік Кузьма Бадрукоў на валах узорвае 0,68—0,70 гектара. 66-гадовы сейбіт Ігнат Іосіфавіч Казлоў засявае па 4,5 гектара пры норме 3 гектары ў дзень. Такіх у брыгадзе многа.

Усе яравыя культуры пасеяны па добра ўгноенай глебе. На палі вывезена каля 200 тон гною. Для падкормкі ільну і бульбы сабрана 20 цэнтнераў попелу. Калгаснікі рыхтуюцца да праполкі пасеваў.

М. СЯРГЕЕЎ.

Буда-Кашалёўскі раён.

Звышпланавыя пасевы

КАЛІНКАВІЧЫ, 27 мая. (БЕЛТА). Калгасы Бярозаўскага сельсовета першыя ў раёне закончылі сяўбу зернавых, пасеяўшы звыш плана 40 гектараў. Паспяхова разгортваецца сяўба бульбы. У парадку ўзаемадапамогі сельгасарцелі пазычылі суседняму калгасу «Чырвоная змена» 8 тон пасеннай бульбы і дапамаглі яму цяглом.

Працягваюць сеяць звыш плана і іншыя сельгасарцелі. Калгас «Шлях Леніна» засеяў звыш плана 6 гектараў зернавых. На пяць гектараў перавыканаў план сяўбы калгас імені Будзённага.

Перадавая брыгада

ЛЕЛЬЧЫЦЫ, 27 мая. (БЕЛТА). Брыгада Кучынскай Надзі з калгаса «Чырвонае поле», Сініюльскага сельсовета, першая закончыла сяўбу ранніх яравых, бульбы і проса. Зараз яна рыхтуе глебу для сяўбы грэчкі.

АГЛЯД ДРУКУ

Дзве газеты— два стылі работы

Цярахоўскі і Свяцілавіцкі раёны размешчаны недалёка адзін ад другога. Абодвы сельскагаспадарчыя і амаль адначасова вызвалены ад нямецкіх захопнікаў. Такім чынам і задачы, якія стаяць перад раённымі газетамі, адны і тыя-ж—змагацца за хуткае аднаўленне сельскай гаспадаркі раёнаў, разбуранай нямецкімі захопнікамі.

Церахоўская раённая газета—ініцыятыўная, яна сапраўды з'яўляецца арганізатарам і прапагандыстам. Нічога падобнага не скажаш пра свяцілавіцкую раённую газету. Яна ідзе ў хвасце падзей.

Гэта даволі ярка відаць па камплектах абодвух газет за апошнія месяцы.

Газета «Стаханавец» — орган Церахоўскага райкома КП(б)Б, рэдактар тав. Гомераў — запаўняецца пераважна мясцовымі матэрыяламі, шырока асвятляе жыццё раёна.

У нумары 16-м газета змясціла рабочы план сельскагаспадарчай арцелі «Чырвонаполле» на час веснавой сяўбы. План складзены з улікам усіх магчымасцей калгаса. Гэтым газета канкрэтна дапамагла калгасам раёна. З таго часу газета сістэматычна і ўсебакова асвятляла ход падрыхтоўкі да сяўбы.

20 красавіка газета выступае з перадавым артыкулам па пытанню тэрмінаў сяўбы. Перадавы артыкул ўдзяляе шмат увагі пытанню расстаноўкі людзей, арганізацыі працы на сяўбе.

У некаторых калгасах намеціўся разрыў паміж ворывам і сяўбой. Газета выступае па гэтаму пытанню з перадавым артыкулам. Яна паказвае, што гэта вядзе да зніжэння ўраджаю і заклікае перамагчы намеціўшуюся пагрозу.

«Стаханавец» з нумара ў нумар змяшчае Дошку Гонару, у якой паказвае перадавікоў веснавой сяўбы.

Зусім процілеглае мы бачым газеце Свяцілавіцкага раёна «Сцяг Леніна»—орган Свяцілавіцкага РК КП(б)Б, адказны рэдактар тав. Фрэендорф.

Газета за два месяцы змясціла толькі адзін перадавы артыкул, прысвечаны калгаснаму будаўніцтву. На старонках газеты рэдка можна бачыць матэрыялы з жыцця ў раёне.

ЦК ВКП(б) у сваёй пастанове ад 13 ліпеня 1940 года «Аб раённых газетах пісаў:

«Раённыя газеты павінны мець ярка выяўлены твар, які адлюстроўвае вытворчыя асаблівасці і эканоміку свайго раёна. Яны павінны пераважна запаўняцца артыкуламі і карэспандэнцыямі на мясцовыя тэмы і шырока прыцягваць да выступленняў у газеце кіруючых партыйных, совецкіх, комсамольскіх работнікаў і спецыялістаў раёна».

Аднак рэдактар газеты «Сцяг Леніна» тав. Фрэендорф не выконвае гэтага патрабавання. На старонках газеты няма карэспандэнцый кіруючых партыйных, совецкіх і комсамольскіх работнікаў.

І ў перыяд веснавой сяўбы газета не змяняе стыль работы. У нумары 30-м газета на цэлай старонцы змяшчае перадавы, прысвечаны пачатку сяўбы. Але ён агульны, ён не ўскрывае прычын адставання рада калгасаў, не перадае вопыта перадавікоў. Да рэчы газета да гэтага часу не выконвае рашэння ЦК КП(б)Б аб арганізацыі на сваіх старонках Дошкі Гонару.

Работа свяцілавіцкай газеты «Сцяг Леніна» адчувае патрэбу ў рашучай перабудове.

ЗА ПАЎГОДА

Прайшло паўгода з часу вызвалення Рэчыцкага раёна ад гітлераўскіх разбойнікаў.

Нямецкія варвары за 27 месяцаў свайго гаспадарання разбурылі тут 43 прадпрыемствы, 1.235 грамадскіх будынкаў, школы і палітасветныя ўстановы. Угналі да сябе і знішчылі на месцы 3.264 коней, 15.320 галоў рагатай жывёлы, 49.349 галоў авец і свіней, 57.460 хатніх птушак, спалілі больш 6 тысяч дамоў, абрабавалі маёмасць грамадскіх арганізацый і грамадзян раёна, нанеслі вялікую шкоду народнай гаспадарцы.

Перад партыйнай арганізацыяй, якая стаяла на чале партызанскай барацьбы ў перыяд нямецкай акупацыі, з моманту вызвалення раёна паўсталі новыя складаныя задачы па аднаўленню разбуранай немцамі народнай гаспадаркі і аказанне ўсебаковай дапамогі наступаючай Чырвонай Арміі.

За паўгода напружанай работы ў новых умовах партарганізацыя вырасла колькасна, яна прыняла ў свае рады 38 чалавек. Узбагацілася вопытам работы і яшчэ больш умацавалася яе сувязь з масамі. Многія комуністы з'явіліся добрымі арганізатарамі і важакамі мас.

Член партыі В. Васілец, старшыня калгаса «Ленінскі шлях», змог арганізаваць калгаснікаў на ўдарную работу. За кароткі час у калгасе была адноўлена малочна-таварная ферма, павялічылася пагалоўе коней з 26 да 60 галоў, арганізавана птушкаферма. Калгас узорна падрыхтаваўся да сяўбы і на 15 мая пасеяў каласавых 131 гектар пры плане 123, ільну—27 гектараў замест планавых 24. Калгаснікі гэтага калгаса з'явіліся ініцыятарамі збору сродкаў на пабудову танкавай калоны «Адказ Рэчыцы». Яны сабралі 300 тысяч рублёў.

Малады комуніст М. Аніпка зарэкамендаваў сябе добрым арганізатарам, ён вылучан на кіруючую работу старшыні выканкома гарадскога совета.

Вынікі работы па аднаўленню народнай гаспадаркі можна паказаць на наступных фактах. За кароткі час адноўлены і пушчаны прамысловыя прадпрыемствы: лесазавод імені Кірава, цагельны завод, які асвоіў да 20 асартыментаў прадукцыі, цвікавы завод, які акрамя выпуску асноўнай прадукцыі дадаткова выробляе і рамантуе сельгасінвентар.

Адноўлены і пушчаны комунальныя прадпрыемствы, вадаправод. Пачаў работу горпромкамбінат, пушчаны ў эксплаатацыю два млыны, бляшаны цэх, кравецкая і шавецкая майстэрні.

Поўным ходам ідуць работы па аднаўленню запалкавай фабрыкі. Закончаны мантажныя работы радыёвузла, магутнасць якога дасць магчымасць устанавіць каля 3 тысяч радыёкропак, працуе кінотэатр, бальніца, амбулаторыя, 59 школ, педагагічнае вучылішча. Адноўлены адна гарадская і дзве вясковыя бібліятэкі з кніжным фондам у 13.510 кніг. Абсталяваны тры дзіцячыя дамы, у якіх выхоўваецца 244 дзяцей-сірот, дзяцей воінаў Чырвонай Арміі і партызан.

Вялікая работа праведзена па аднаўленню сельскай гаспадаркі. Адноўлен 81 калгас і арганізаван адзін новы. Большасць калгасаў раёна не дрэнна падрыхтаваліся і арганізавана праводзяць веснавую сяўбу. Поўнасцю закончылі сяўбу каласавых і ільну калгасы Чарнянскага, Азершчынскага, Бязуеўскага, Будзённаўскага, Свірыдавіцкага і іншых сельсоветаў. Цяпер яны праводзяць масавую сяўбу бульбы і крупяных.

Значна выраслі кіруючыя кадры калгасаў. З кожным днём павялічваецца лік перадавікоў сельскай гаспадаркі. Напрыклад, калгасніца Грышчонак Феня (калгас імені Будзённага) штодзённа ўзорвае 0,70—0,80 гектара замест нормы 0,50. Калгасніца Секачэнка Марыя з калгаса «Ленінскі шлях» (Бязуеўскі сельсовет) працуе на адным кані і штодзённа ўзорвае 0,50—0,60 гектара пры норме 0,25.

Аднак, у нашай рабоце ёсць і сур'ёзныя недахопы. У раёне ёсць адстаючыя калгасы. Напрыклад, калгас імені Кірава (Жмураўскі сельсовет) мае 45 рабочых коней, дастатковую колькасць рабочай сілы, сельгасінвентар, а з'яўляецца адным з адстаючых таму, што старшыня калгаса тав. Лёганькі не здолеў правільна расставіць рабочую сілу, наладзіць улік, не арганізаваў работы з калгасным актывам.

У ліку адстаючых знаходзіцца і калгас «Беларусь» (Заспенскі сельсовет).

Прыкладзем усе сілы, каб з дня ў дзень павялічваць тэмпы работы па аднаўленню разбуранай акупантамі народнай гаспадаркі раёна.

В. ПАЛАВІНКА,
сакратар Рэчыцкага райкома КП(б)Б.

Увесь жар маладосці—на дапамогу фронту, на аднаўленне гаспадаркі роднай Беларусі!

Баявыя задачы нашай моладзі

(З выступлення сакратара ЦК ЛКСМБ тав. Зіманіна на нарадзе брыгадзіраў комсамольска-маладзёжных брыгад)

З вялікім палітычным і працоўным уздымам узяўся беларускі народ за аднаўленне народнай гаспадаркі, па-варварску разбуранай нямецка-фашысцкімі акупантамі. Нямалая роля ў гэтай творчай рабоце належыць комсамолу і несаюзнай моладзі Беларусі, якія з першых дзён прыходу Чырвонай Арміі разам з усімі рабочымі, інжынерна-тэхнічнымі работнікамі і калгаснікамі нашай рэспублікі ўзяліся за аднаўленне фабрык, заводаў, калгасаў і соўгасаў. Яркім сведчаннем высокай свядомасці, актыўнасці і жадання хутчэй аднавіць разбураную гаспадарку з'яўляецца стварэнне комсамольска-маладзёжных брыгад ў прамысловасці, на транспарце, на нашых будоўлях, маладзёжных звенняў — у калгасах і соўгасах.

На прадпрыемствах вызваленых раёнаў Беларускай рэспублікі створана 735 комсамольска-маладзёжных брыгад, якія аб'ядноўваюць 13.755 комсамольцаў і несаюзнай моладзі, занятых у розных галінах прамысловасці.

Выдатныя ўзоры работы паказалі комсамольска - маладзёжныя брыгады лясной прамысловасці Беларусі. У соцыялістычным спаборніцтве маладых лесарубаў і возчыкаў удзельнічала 236 маладзёжных брыгад з ахопам 5.000 комсамольцаў і моладзі. Многія з іх дасягнулі выдатных паказальнікаў. Брыгада Марыі Тагай (Хойніцкі леспрамгас), з 9 чалавек, нарыхтавала 1.050 кубаметраў лесу, выканаўшы план на 233 процанты. Брыгада ўзнагароджана ганаровай граматай ЦК ВЛКСМ і атрымала 3-ю прэмію ва Ўсесаюзным соцыялістычным спаборніцтве. Маладыя лесарубы Чэрыкаўскага леспрамгаса (брыгадзір Фёдар Палякоў) сістэматычна выконвалі сваё заданне на 180 процантаў, Нараўлянскага леспрамгаса (брыгадзір тав. Бандарэнка)—на 171 процант і г. д. Брыгада тав. Фаенка Анастасіі (Касцюковіцкі леспрамгас) за выдатную работу атрымала пераходны сцяг ЦК ЛКСМБ і Наркамлеса БССР.

Маладыя рабочыя працавалі ў лесе напружана, не шкадуючы сіл і энергіі. Характэрна, што значную частку гэтых брыгад складалі дзяўчаты, многія з якіх упершыню прыйшлі на лесазагатоўкі.

Добрых паказальнікаў дасягнулі і комсамольска - маладзёжныя брыгады Гомеля, якія актыўна ўдзельнічаюць у аднаўленні прадпрыемстваў. У Гомелі—64 комсамольска-маладзёжныя брыгады, з іх 26 жаночых. Усе яны, як правіла, перавыконваюць вытворчыя заданні. Вось некалькі прыкладаў. На заводзе, дзе дырэктарам тав. Калешка, 8 комсамольска-маладзёжных брыгад, тром з якіх прысвоена званне франтавых. Брыгада тав. Куксіна атрымала заданне выканаць адну важную работу за 15 дзён. Заданне было выканана за 11 дзён на 160 процантаў, прычым колькасць членаў брыгады скарочана з 17 да 8 чалавек. Добрых паказальнікаў брыгада дабілася дзякуючы правільнай расстаноўцы рабочай сілы і правільнай арганізацыі працы. Заданне на наступны дзень брыгада атрымлівае ў канцы работы, інструмент раздаецца да пачатку работ.

Франтавая брыгада мантажнікаў Н-скай электрастанцыі, якую ўзначальвае тав. Лабанаў, працуючы па рамонце электраматораў, датэрмінова змантыравала адзін аб'ект. Сярэдняя норма выпрацоўкі брыгады—220 процантаў. Комсамольска - маладзёжная брыгада, дзе брыгадзірам тав. Нядзельскі, першая па заводу атрымала заданне асвоіць выпуск новых відаў ліхтароў. Брыгада датэрмінова выканала заданне, скараціўшы лік членаў брыгады на 5 чалавек.

Трэба адзначыць добрую работу комсамольска - маладзёжных брыгад Беларускай чыгункі, якія спалучаюць выдатную работу па дастаўцы грузаў да лініі фронта з аднаўленнем чыгуначнай гаспадаркі, па-варварску разбуранай нямецка-фашысцкімі захопнікамі. Прыклад самаадданай працы паказала брыгада тав. Фядорынай, якая, працуючы па мантажы сувязі, здолела вызваліць трох чалавек для работы на суседніх участках і сістэматычна выконвае вытворчае заданне на 615 процантаў. Больш таго, брыгада адрамантавала і прывяла ў парадак у нерабочы час жыллёвы дом, з'явіўшыся, такім чынам, адным з запявал чаркасаўскага руху ў Гомелі.

Добра працуе комсамольска-маладзёжная змена Беларускай чыгункі. У першай палове мая змена значна перавыканала план пагрузкі і выгрузкі, намнога скараціўшы прастой вагонаў пад грузавымі аперацыямі. У гэтым вялікая заслуга кіраўніка змены тав. Малашонка, комсамольска-маладзёжных змен рашаючых станцый дарогі.

Аднак, трэба сказаць, што ў кіраўніцтве брыгадамі ёсць у нас рад істотных недахопаў. Некаторыя комсамольскія арганізацыі рэспублікі не зразумелі той адказнасці, якая ўскладаецца на іх у справе разгортвання і кіраўніцтва рухам маладзёжных брыгад. Асобныя абкомы, гаркомы і райкомы ЛКСМБ яшчэ не кіруюць аператыўна работай брыгад, не ўнікаюць у іх работу, не дапамагаюць ім. Чаго грэх таіць—у радзе месц брыгады ўзнікаюць стыхійна, а комсамольскія арганізацыі толькі рэгіструюць факты. Ёсць яшчэ, нажаль, сакратары комсамольскіх арганізацый, якія не бываюць у брыгадах, інтэрнатах, дзе жыве моладзь, не цікавяцца іх культурна - бытавымі ўмовамі, дрэнна займаюцца арганізацыяй тэхнічнай вучобы маладых рабочых.

Першая і важнейшая задача, якая стаіць перад намі,—настойліва разгортваць рух комсамольска-маладзёжных брыгад, з дня ў дзень павялічваць іх колькасць. Трэба, каб удзел моладзі ў агульнанародным соцыялістычным спаборніцтве быў самым **масавым**, самым **актыўным**. Кожная комсамольска-маладзёжная брыгада павінна дабівацца пачэснага звання франтавой, настойліва змагацца за павышэнне прадукцыйнасці працы, за вызваленне свабодных рук для іншых участкаў работы.

Агітатары і прапагандысты павінны папулярызаваць вопыт і дасягненні лепшых комсамольска-маладзёжных брыгад. Трэба ўзняць аўтарытэт брыгад, стварыць вакол іх атмасферу павагі і клапатаў, развіць сістэму матэрыяльнага заахвочвання маладых рабочых, самаддана працуючых на карысць нашай Радзімы.

Комсамольскія арганізацыі абавязаны неадкладна арганізаваць тэхнічную вучобу моладзі шляхам групавога і індывідуальнага навучання. Трэба папрасіць старых кадравых рабочых, каб яны дапамаглі нам у гэтым і яны, безумоўна, пойдуць насустрач.

Няма ніякага сумнення ў тым, што пад кіраўніцтвам комуністычнай партыі большэвікоў Беларусі маладыя патрыёты нашай рэспублікі выканаюць задачы, якія пастаўлены перад імі,—разам з усім беларускім народам, з дапамогай вялікага рускага народа, адновяць нашы гарады і вёскі, сваёй чэснай і самаадданай працай у тылу дапамогуць Чырвонай Арміі ў канчатковым разгроме ненавіснага ворага.

Клянёмся мы сэрцам, праверанным боем,
І ў працы сцвярдзеўшай мазольнай рукой:
Усе гарады упрыгожым, адновім,
Што спалены дзікай фашысцкай ардой.

(З пісьма комсамольцаў і моладзі Совецкага Саюза таварышу Сталіну ў дзень 25-годдзя ВЛКСМ)

Замянілі мужчын

(З выступлення тав. Страпчанкі—брыгадзіра комсамольска-маладзёжнай брыгады завода, дзе дырэктарам тав. Фёдараў)

Брыгада, якой я кірую, выконвае работы, на якіх раней былі заняты толькі мужчыны. І нягледзячы на гэта, дзяўчаты паспяхова спраўляюцца, даюць высокую прадукцыйнасць працы.

Мы атрымалі заданне—у перыяд з 1 красавіка да 9 мая аднавіць матэрыяльны склад. Горача, па-комсамольску ўзяліся за работу. Рашылі не падкачаць. Самыя складаныя работы—кладку цэглы, ачыстку і бетаніраванне—рабілі самі. На ачыстцы план выконвалі на 285 процантаў, на кладцы—на 120, бетаніраванні—на 200. Матэрыяльны склад мы аднавілі на 8 дзён раней тэрміну.

З 16 мая брыгада перайшла на другі аб'ект, сканчэнне работы якога разлічана на 25 дзён. Але мы ўзялі абавязацельства закончыць работы на 10 дзён раней. І слова сваё стрымаем!

Я асабіста пачала павучаць дзяўчат кладцы цэглы, і глядзіш — справа пайшла. Мы павінны былі ўкладваць 5.000 штук цэглы за дзень. Кожны член брыгады атрымаў заданне—укласці 700 штук. У першы-ж дзень я ўклала тысячу штук. Гляджу — перавыканалі нормы астатнія.

Не хвалячыся, скажу: добра працуе мая брыгада, але мы маглі-б працаваць яшчэ лепш. Трэба толькі, каб нашы спецыялісты дапамаглі нам арганізаваць тэхнічную вучобу, бо ў гэтым мы адчуваем вялікую неабходнасць.

Калі брыгадзе не дапамагаюць ...

(З выступлення тав. Шышына—члена франтавой брыгады завода, дзе дырэктарам тав. Гузераў)

Першая комсамольска - маладзёжная брыгада ў складзе 12 чалавек на нашым заводзе была створана 20 студзеня. Маладыя рабочыя рашылі авалодаць спецыяльнасцю каменшчыка, бо гэта прафесія была ў той час на заводзе самай неабходнай. З дапамогай старых кадравых рабочых мы вучыліся ў працэсе самой работы.

Пачалася абмуроўка катла, ад якога залежыў увод у эксплаатацыю электрастанцыі. Трэба было ўкласці 40 тысяч штук цэглы. Гатовай цэглы не было. Ее даводзілася шукаць сярод разбураных цэхаў і будынкаў. Мы ўзялі абавязацельства датэрмінова выканаць заданне—пусціць у эксплаатацыю кацёл да 20 лютага.

Абавязацельства было выканана. Апрача таго, мы таксама закончылі абмуроўку борава. Дзённае заданне пры гэтым выконвалі на 140—180 процантаў.

Брыгада прынесла нямалую карысць заводу. І як не дзіўна, яна зараз не існуе—распалася. Чым тлумачыцца гэта? Перш за ўсё тым, што дырэкцыя зусім мала надавала ўвагі рабоце брыгады. Дырэкцыя абмежавалася толькі тым, што выдала загад аб прысваенні ёй звання франтавой. Брыгаду часта перакідвалі з аднаго аб'екта на другі.

Мы лічым гэта становішча ненармальным. Трэба неадкладна аднавіць ранейшыя комсамольска-маладзёжныя брыгады, стварыць новыя.

Я стаў інструментальшчыкам

(З выступлення тав. Сяргеенкі—члена комсамольска-маладзёжнай брыгады інструментальшчыкаў завода, дзе дырэктарам тав. Калешка)

Упершыню на прадпрыемства я прышоў у гэтым годзе. Мяне накіравалі ў кузню. Там працаваў стары рабочы тав. Саўчанка. Ён узяў шэфства над мною. Я ўважліва прыглядаўся да яго работы. Бачу—стары працуе так, што ў яго ні адна хвіліна не гіне марна.

Я вельмі палюбіў старога, прыслухоўваўся да яго слоў, парад. Прыходзіў на работу раней, загадзя рыхтаваў горн і месца для работы. Хутка мяне перавялі ў інструментальную. Там працавала 6 чалавек. Гэта таксама была моладзь, якая раней ніколі не працавала на прадпрыемстве. Працаваць было не лёгка. І тут зноў прышоў нам на дапамогу тав. Саўчанка, бо ён быў не толькі кваліфікаваным кавалём, але і слесарам. Па яго прапанове мы пачалі насякаць напільнікі. Некаторыя гаварылі, што ў нас нічога не выйдзе, але ўсё-ж такі выйшла. Я і мае таварышы сталі інструментальшчыкамі.

Тут частка і маёй працы

(З выступлення тав. Басава—удзельніка чаркасаўскай брыгады)

20 лютага наша школьная чаркасаўская брыгада (сямігадовая школа № 6) у складзе 50 чалавек упершыню выйшла на аднаўленне роднага Гомеля. Атрымалі заданне: ачысціць ад руін пляцоўку, на якой меркавалася пабудаваць новы будынак. Дружна мы выканалі гэту работу.

За 12 выхадаў на завод наша школьная чаркасаўская брыгада ачысціла 31.340 штук цэглы і склала 3.500 штук. Сіламі брыгады ачышчана пляцоўка і вырыта канава ў 300 квадратных метраў. Апрача таго сабрана 40 кілограмаў цвікоў і выканан рад іншых заданняў.

За сваю работу наша брыгада атрымала падзяку ад заводакіраўніцтва. Лепшыя тры чаркасаўцы атрымалі падзяку ад Народнага Камісарыята Шляхоў Зносін, траім уручаны граматы.

Расце дапамога брацкіх рэспублік

З розных абласцей і рэспублік Савецкага Саюза, у парадку брацкай дапамогі вызваленым раёнам Беларусі, прыбыла многа рознага абсталявання і матэрыялаў, сельскагаспадарчага інвентару, рэчаў хатняга ўжытку.

У ліку падарункаў—металарэжучыя, дрэваапрацоўчыя варштаты розных тыпаў, вымяральныя прыборы, электраабсталяванне, слясарныя, цяслярскія і іншыя інструменты, вялікая колькасць чорных і каляровых металаў, вопратка, абутак. Толькі кухонных і сталовых прылад прыбыла каля 30 тысяч штук, звыш 20 тысяч прадметаў адзення і 50 тысяч розных інструментаў.

Вялікая колькасць абсталявання і іншых прадметаў адгружаецца або знаходзіцца ў дарозе.

Звыш двух тысяч плугоў, 1.700 боран, а таксама іншых сельскагаспадарчых машын і прылад накіравана ў калгасы Гомельскай і Палескай абласцей, у падсобныя гаспадаркі прадпрыемстваў і рэспубліканскіх устаноў.

Асноўная частка матэрыялаў і абсталявання накіравана для аднаўлення раду буйнейшых прадпрыемстваў рэспублікі.

(БЕЛТА).

Замест двух месяцаў—у пяць дзён

Яркімі фактамі працоўнай доблесці запоўнены будні работы вадалазнай групы, дзе начальнікам інжынер-капітан Вікус. У 1944 годзе гэты невялікі калектыў падняў пяць параходаў і шэсць несамаходных суднаў, затопленых нямецка - фашысцкімі бандытамі.

У маі вадалазнай групе было даручана арганізаваць пад'ём аднаго аб'екта. У мірных умовах на гэту работу патрэбавалася-б два месяцы. Пад'ём ускладняўся тым, што аб'ект прыйшлося пасунуць пад вадой на сто метраў. Вадалазы тт. Вабенка, Мельнікаў і Канавалаў знаходзіліся ў вадзе па 8 гадзін, у два разы больш звычайнага. Па-стаханаўску працавала таксама ўся астатняя каманда. На шостыя суткі аб'ект быў падняты і адбуксіраваны да прычалаў.

(БЕЛТА).

Поспехі прыфрантавых рэчнікаў

ГОРАД Н., 27 мая. (БЕЛТА). Першамайскі загад таварыша Сталіна выклікаў новы ўздым працоўнага энтузіязму ў рэчнікаў Беларусі. Працуючы ў цяжкіх прыфрантавых умовах, калектыў парта, дзе начальнікам тав. Гурэвіч, і каманды прыпісных суднаў з кожным днём павышаюць прадукцыйнасць працы. На пагрузцы і выгрузцы ўсе рабочыя парта перавыконваюць нормы. Значная частка грузаў накіроўваецца плытамі. Рэчнікі яшчэ да 20 мая выканалі план па танажу на 126 процантаў, а па тона-кілометрах —на 260.

Па раёнах рэспублікі

БУДА-КАШАЛЁВА. У калгасах «Кастрычнік», Дуравіцкага сельсовета, і імені Варашылава, Губіцкага сельсовета, закончылася абсталяванне двух вадаёмаў. Напіях у іх будуць пушчаны малькі зяркальнага карпа.

* * *

Пры педвучылішчах Рэчыцы, Мозыра, Мсціслаўля працуюць шасцімесячныя курсы па падрыхтоўцы настаўнікаў пачатковых школ. Рыхтуецца звыш 250 работнікаў дашкольных устаноў. У чэрвені ў гэтых гарадах дадаткова адкрываюцца трохмесячныя курсы настаўнікаў.

(БЕЛТА).

Сёння пачынаецца профсаюзна-камсамольскі крос

Сёння, 28 мая, у вызваленых раёнах БССР пачынаецца першы пасля вызвалення ад нямецкіх акупантаў профсаюзна-камсамольскі крос.

ЦК ЛКСМБ прыняў пастанову аб парадку правядзення кроса ў Беларусі. Крос павінен з'явіцца адным з важных сродкаў умацавання ваенна-фізкультурнага выхавання савецкай моладзі.

Праводзіцца крос па нарматывах «Гатоў да працы і абароны» першай і другой ступені, а для вучняў—па нарматывах «Будзь гатоў да працы і абароны».

У праграме спаборніцтваў бег па перасечанай мясцовасці, кіданне гранаты стоячы і лежачы.

Працягнецца крос да 11 чэрвеня.

У пракуратуры рэспублікі

У красавіку 1944 года на чыгуначную станцыю Касцюкоўка, Гомельскага раёна, прыбылі 18 трактараў для Веткаўскай МТС.

Пры адпраўцы іх на тэрыторыю МТС аказалася, што 8 трактараў не могуць быць скарыстаны на сельскагаспадарчых работах, з-за адсутнасці ў іх двух магнето, 8 адстойнікаў, а таксама фар і электралямпачак.

Праведзеным пракуратурай расследаваннем устаноўлена, што недастаючыя трактарныя дэталі былі ўкрадзены трактарыстамі Веткаўскай МТС Грыцавым Іосіфам Сямёнавічам і Шаруевым Мацвеем Якаўлевічам, у якіх усе недастаючыя дэталі да трактараў былі выяўлены пры вобыску і пераданы Веткаўскай МТС.

Трактарысты Грыцаў І. С. і Шаруеў М. Я. арыштаваны і аддаены суду. Народным судом Веткаўскага раёна Грыцаў І. С. і Шаруеў М. Я. прыгавораны да пяці год пазбаўлення волі з паражэннем у правах на 3 годы кожны.

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

Ваенныя дзеянні ў Італіі

ЛОНДАН, 27 мая. (ТАСС). Галоўны штаб войск саюзнікаў у Італіі паведамляе, што на франтах адбываліся жорсткія баі і войскі саюзнікаў прасунуліся ўздоўж усяго фронта.

У даліне Ліры часці англійскай 8-й арміі працягвалі наступаць з прадмостнага ўмацавання па рацэ Мельфа, перамагаючы ўпартае супраціўленне ворага. На правым флангу ачышчаны ад праціўніка Тэрэле, Монтэкайро і Рокасека.

Войскі амерыканскай 5-й арміі авалодалі значнай тэрыторыяй Сан Джовані, Пастэну і Монтэ Ротанду і наблізіліся да ваколіц Амазенео, Прыверно і Сецэ (на поўнач ад Терачына). Заняты горад Коры (на паўднёвы ўсход ад Велетры).

26 мая два ваенныя караблі саюзнікаў, падтрымліваючы агнём сваіх гармат дзеянні сухапутных войск, абстрэльвалі аб'екты праціўніка на поўнач ад плацдарма ў раёне Анцыо. Абстрэл даў добрыя вынікі.

Буйныя злучэнні цяжкіх бамбардыроўшчыкаў у суправаджэнні знішчальнікаў зноў бамбардыравалі аб'екты праціўніка на камунікацыях у Паўднёвай Францыі.

ВЫТВОРЧАСЦЬ УЗБРАЕННЯ У ЗША

ВАШЫНГТОН, 26 мая. (ТАСС). Кіраўнік Упраўлення па справах ваеннай вытворчасці ў ЗША Нельсон заявіў на прэс-канферэнцыі, што з моманту ўступлення ў вайну ЗША выпусцілі 160 тысяч самалётаў, гандлёвыя судны агульным водазмяшчэннем 31,5 млн.тон, ваенныя караблі агульным водазмяшчэннем больш чым у 4 млн. тон, 450 тысяч артылерыйскіх гармат, 130 тысяч танкаў і іншых баявых машын, 1.300 тысяч ваенных грузавікоў.

Па словах Нельсона, вытворчасць узбраення і ваеннае будаўніцтва ЗША ў грашовым выяўленні знаходзяцца зараз на ўзроўні 69 мільярдаў у год. У прадстаячыя 20 месяцаў расходы павінны ў сярэднім складаць 73 мільярды долараў у год.

АФІЦЭРСКІЯ ШКОЛЫ НА ВЫЗВАЛЕНАЙ ТЭРЫТОРЫІ ЮГАСЛАВІІ

ЖЭНЕВА, 26 мая. (ТАСС). На вызваленай тэрыторыі Югаславіі паспяхова праводзіцца падрыхтоўка афіцэрскіх кадраў для народна-вызваленчай арміі. Афіцэрскія школы ўжо выпусцілі тысячы камандзіраў. Нядаўна ў бюлетэні вярхоўнага штаба народна-вызваленчай арміі быў апублікаваны артыкул генерал-лейтэнанта Іованавіча, у якім ён піша: «Маладыя югаслаўскія афіцэры на кожным кроку б'юць вучоных нямецкіх палкоўнікаў, а ад патрулёў нашых падпаручыкаў чэтнікі генерала Міхайловіча ўцякаюць з такой хуткасцю, што кідаюць поўныя сумкі залатых цэхінаў, якія яны атрымалі за сваё здрадніцтва, за кроў свайго народа».

ЗАЯВА ДЗЯРЖАЎНАГА ДЭПАРТАМЕНТА АБ ЗВАРОЦЕ СССР ДА ЯПОНІІ ПА ПОВАДУ АНГЛА-АМЕРЫКАНСКІХ ВАЕННАПАЛОННЫХ

ВАШЫНГТОН, 26 мая. (ТАСС). Пасля паведамлення аб тым, што Ідэн заявіў аб згодзе Савецкага Саюза звярнуцца да Японіі па пытанню аб англійскіх ваеннапалонных, дзяржаўны дэпартамент ЗША, адказваючы на пытанні прадстаўнікоў друку, указаў, што па просьбе як ЗША, так і Англіі, Савецкі Саюз звярнуўся да Японіі па пытанню аб яе адносінах да ваеннапалонных дзяржаў-саюзніц.

Дарожныя заметкі *)

(Ад нашых спецыяльных карэспандэнтаў)

7. ГАРАЧАЕ СЭРЦА.

Гэта быў чалавек гарачага сэрца і неспакойнага характару. Вайна прабудзіла ў ім шмат сілы і энергіі да барацьбы. Увесь час ён думаў аб вайне, часта аб ёй дыскусіраваў, гаварыў людзям, любіў і другіх паслухаць. Яго запаветнай марай было — не даваць немцам спуску, павялічваць свой асабісты рахунак помсты.

— Прабяруся ў знаёмыя мясціны,—гаварыў Якаў,—а там пайду гуляць, бы вецер у полі.

Якаў Бонк меў рацыю. За яго плячыма багаты вопыт партызанскай барацьбы. Яго ногі схадзілі не адну сотню кіламетраў беларускай зямлі. Ужо ў 1942 годзе па Вілейшчыне аб ім хадзіла слава. Ён кіраваў там баявой групай. І хаця людзей у яго было мала, але ўсе яны былі такімі салдатамі, ад якіх немцы не ведалі спакою. Пад адкос ляцелі эшалоны. Неба асвятлялася ўзрывамі і пажарамі. Чужынцы сядзелі ў гарнізонах і ад жаху пускалі ракеты.

Бонк са сваімі арламі дзейнічаў. Ён, як крот, лазіў навокал логавішчаў ворага і тварыў сваю справу. Савецкі ўрад высока ацаніў баявыя заслугі Якава Грыгор'евіча і ўзнагародзіў яго ордэнам Чырвонай Звязды.

На трэці год вайны стары партызан апынуўся ў роднай Беласточчыне. Прышоў час «прабрацца ў знаёмыя мясціны». Якаў атрымаў спецыяльнае заданне і пайшоў у самы Беласток.

— Міша,—гаварыў ён перад адыходам свайму таварышу,—у цябе няма крышку выпіць? Так хочацца прагнаць смагу...

— Глядзі, каб па дарозе...— Міша не закончыў думку, але Якаў зразумеў яго.

— Што ты,—пакрыўдзіўся ён.—Мая галава дорага каштуе. Бачыш?—Якаў паказаў на мяшочак з патронамі, які вісеў у яго праз плячо на левым баку. —Усе будуць выкарыстаны па прызначэнню.

І халоднай снежаньскай ноччу, узяўшы аўтамат на баявы ўзвод, Якаў Бонк адправіўся ў далёкі шлях.

Яго маршрут ляжаў праз дзве чыгункі, якія моцна ахоўваліся немцамі, і чатыры шырокія рэчкі, якія гэтай зімою і не думалі замярзаць. Трэба было іх фарсіраваць так, каб ніхто нават не заўважыў. Але не гэта займала Якава. Ён быў захоплены разважаннямі аб родным горадзе. Якаў думаў: якім я ўбачу мой мілы Беласток? Ці адшукаю сярод руінаў і папялішчаў той домік, у якім так хораша жыў да вайны? Ці даведаюся што-небудзь пра жонку Мішы, якая ў 1941 годзе не паспела эвакуіравацца і засталася ў горадзе?

Якаў меў і іншыя намеры і даручэнні. Але галоўным і самым дарагім для яго было баявое заданне. Яно ўзнімала ў ім адказнасць, саграваіа яго душу, усяляла цвёрдую ўпэўненасць у перамозе. І Бонк ішоў, не адчуваючы стомы. Ён адмовіўся ад сну і ежы, перамог усе цяжкасці паходу і дасягнуў мэты.

З задаволеным настроем Якаў Грыгор'евіч вяртаўся назад. Ён радаваўся, што зможа шмат чаго цікавага расказаць сваім сябрам, што адказнае даручэнне камандавання ім поўнасцю выканана.

На світанні, калі туман стаў крыху рассейвацца, Яша заўважыў на паляне адзінокі хутар. Вакол было ціха і спакойна. Ён паглядзеў на хату пачырванеўшымі ад бяссонніцы вачыма і сказаў сам сабе: «Цяпер можна і адпачыць».

У хаце было цёпла. Якаў скруціў цыгарку і закурыў. Вочы закрывала дрымота... Праз некалькі мінут якісьці невядомы шорах пачуўся яму... Ён хутка адкрыў вочы, і глянуў у вакно. Шэрыя пастаці, як вужы, падпаўзалі да хаты.

«Немцы!»—маланкай мільганула ў яго галаве. Схапіўшы аўтамат, Якаў кінуўся ў дзверы. Але было позна. Гітлераўцы з усіх бакоў акружылі хутар. Іх было каля сотні. Наваколле абудзілася стрэламі. Якаў залёг за дубовы вушак і пачаў адстрэльвацца. «Жывым не здамся, ірады!»— усхвалявана крыкнуў ён.

Бонк адчуў, як пад яго кажушком б'ецца разгневанае сэрца. Поўны твар яго наліўся крывёю, а вочы бліснулі алмазным агнём. Яму здавалася, што ўсё яго нутро, усе фібры душы яго шапталі: «Не ўступай ворагам і выллі на галовы іх усю ярасць гнева свайго!»

І ў парыве непагаснай помсты Бонк адстрэльваўся. Звыш двух гадзін працягваўся няроўны паядынак. Бонк налічыў больш дзесятка варожых трупаў. Але пагроза не змяншалася. Кальцо смерці сціскалася вакол хаты, як пятля на шыі чалавека. У Якава вышлі патроны. Толькі адзін заставаўся ў пісталеце. Ён паглядзеў на пісталет, уклаў яго дула ў рот, моцна сціснуў халодны метал сваімі белымі зубамі і... спусціў курок. Галава героя звалілася на бок. Крутыя грудзі заліліся крывёю...

Доўга яшчэ пасля адзінокага глухога стрэлу немцы не асмельваліся падыйсці да хаты. Якаў Грыгор'евіч мужна абараняўся і перамог сваіх ворагаў. І цяпер імя яго славіць народ беларускі, славіць зямля наша.

Сцяпан МАЙХРОВІЧ.
Якуб КАЧАН.

* Працяг. Пачатак гл. у №№ ад 24, 26 і 27 мая.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.